Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 103. sz. Hétfő, május 3.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A nagyváradi püspök jubileuma.

Debreczen, május 3.

Négy napig ünnepi fényárban uszott szent László városa. Testileg már agg, de lelkében még fiatal, üde püspöke Schlauch Lőrinez ünnepelte ötvenedik éfordulóját annak, hogy az Ur oltárán bemutatta az első áldozatot.

A biborpalástos egyházfejedelem az egész ország figyelme, tisztelőinek és hiveinek virágot szóró, mirhát és tömjént hozó örvendezése között adott hálát pompás székesegyházában Istennek, akinek kegyelme őt ilyen magas méltóságra emelte, s ezt a napot nekie megérni engedte.

Püspök társai, az ő gondjaira bizott hivek egybesereglett papjai, főurak és miniszterek, polgári és katonai méltóságok környezték az aranymiséjét tartó papi fejedelmet. Egyházmegyéje székhelyének minden hatósága, testülete, faj és felekezeti különbség nélkül ünnepi díszbe öltözött küldöttségek szónokai által tolmácsolta előtte a tisztelet és hála érzelmeit, amelyeket ő szellemi nagyságával, hivatásának áldást osztogató betöltésével támasztott mindeneknek a lelkében, a szivében. A pápa áldását és becses ajándékát küldte a jubilánsnak, a király, a kinek legkedvesebb emberei közé tartozik, a legmagasabb fejedelmi kegy jelvényével tüntette ki, azokért a nagy szolgálatokért, azokért az érdemekért, amelyeket az egyház, a trón és a haza javának, boldogulásának fáradhatatlan munkálása körül tett és szerzett az eltöltött félszázad alatt.

Schlauch Lőrincz az ő dus jövedelmeiből bőségesen juttatott egyházmegyéje népességre, tekintélyre második legnagyobb hitközségének, a debreczeniének is. Debreczen város iskolaügyének felvirágoztatását fejedelmi adományokkal mozditotta elő.

Egy uj felső leányiskola létesitése dicséri Debreczenben a nagyváradi róm. kath. püspök áldozatkészségét és még nagyobb bőkezüséggel jött segitségére az oly annyira szükséges második gimnázium kiépitésének. E két taninté zet czéljaira összesen 180000 frtot ajándékozott.

Méltán állott tehát az üdvözlők sorába a debreczeni r. kath. vallásu polgártársaink küldöttsége; s az az üdvözlő levél, a melyet a városi tanács az ünnepelt biboros főpapnak küldött, nem csupán az udvariasság ténye volt, hanem a köszönetnek is tartozó megnyilatkozása.

*

Az ünnepségek a fellobogózott városban csütörtökön kezdődtek a nagyváradi egyletek, társulatok és testületek küldöttségeinek üdvözlő felvonulásával s szombaton érték el tetőpontjukat.

Király ő Felsége a Szent István rend nagykeresztjét a következő igen elismerő levél kiséretében küldötte meg:

Kedves Schlauch dr. bibornok-püspök! Különös örömömre szolgál áldozárságának félszázados jubileuma alkalmából Önnek legbensőbb szerencsekivánataimat kifejezni.

Ezen alkalommal hálás elismeréssel emlékezem meg azon sokoldalu érdemekről, melyeket Ön az egyház, a trón és haza körül szerzett, azon fáradhatlan és eredménydus tevékenységéről, melyet a tudományok és a müvészet fejlesztése érdekében kifejtett és azon ritka szivjóságáról, melylyel minden üdvös és nemes czélt bőkezüen előmozditani és a nyomort enyhiteni mindenkor kész volt.

Változhatatlan különös kegyelmem jeléül Önnek *Szent István rendem nagykeresztjét* dijmentesen adományozom azon hő óhajtással, hogy az isteni gondviselés áldástárasztó életét az egyház és a haza javára és diszére még évek hosszu során át tartsa meg.

TÁRCZA.

A vőlegény.

Irta: **Lengyel Laura.**

Ilonka reggel hét órakor kinyitotta két nagy fekete szemét és elkezdett torka szakadtából sirni. Ez a minden reggel pontosan bekövetkező orditozás Ilonkánál a reggeli imádságot pótolta.

Igy adta ő tudtára mindenkinek, hogy fölébredt és a többiekre nézve is vége a nyugodalomnak. Ilonkának sajátságos és fölöttébb egyéni nézetei voltak a világról, a társadalmi rendről és önmagáról s bár Ilonka még csak a mult hónapban töltötte be a hetedik évét, e nézetéhez tántorithatatlanul ragaszkodott. Mert Ilonka karakter volt, valóságos antik karakter. Ha orditozását a papa ajándékokkal, a mama kalácscsal, süteménynyel, a cselédek hizelgéssel akarták elhallgattatni, megvetőleg visszautasitott minden ilyes fajta kisérletet. Igazi jellem volt, ki hitvány földi javakért nem engedte magát meggyőződésétől eltántoritani.

Senki sem tehet róla, ha Ilonkának meggyőződése volt az, hogy reggelenként a napfölkeltét hangos sirással kell üdvözölnie. Valamint arról sem, hogy éjszakánként felült kis ágyában, nagy fekete csillogó szemeit belemeresztve a sötét éjszakába, elkezdett hangosan kiabálni, s ha ilyenkor kérdezték tőle, mi baja, egész higgadtan felelt:

Semmi *csak unom magam.*

Es aztán folytatta a nótát ott a hol elhagyta és ezzel alaposan elüzte az unalmat, meg az álmot, nemcsak magától, de fájdalom szegény apától, mamától is, kik becsületszavukra állitották, hogy mióta Ilonka megszületett még nem birták magukat kialudni.

A mama filozófiai nyugalommal már beletörődött a dologba, de a papa még mindig lázongott. Miután megvesztegetési kisérletei, hogy Ilonkának bábut, czukrot és egyébb nyalánkságot próbál adni, a kis leány erős, szilárd becsületes jellemén hajótörést szenvedtek, alkudozni kezdett; egy beszélő, alvó és siró babát adott kis leányának, csak arra kérvén teljes alázatossággal, hogy éjszaka hagyja őket nyugodni.

Ilonka gondolkozott, oly csábitó volt a szép bábu aranyszőke hajával, hogy végre is megtántorodott. Végre is vessen követ rá az, ki minden kisérleten győzelmeskedni tudott. Az ember nem mindennap jut egy aranyhaju, beszélő babához, Ilonka elfogadta az ajándékot és megigérte hogy hallgatni fog.

Éjfélig nagyszerüen ment a dolog, a papa boldogan aludt ágyában, még a mama is elszundikált, de bizonyos aggodalommal szivében. Sokkal jobban ismerte leányát hogy sem nyugodtan mert volna aludni és csakugyan a mama egyszer csak arra ébredt föl, hogy takaróját rángatja valaki.

Meggyujtotta a gyertyát és Ilonkát látta ágya mellett állni, sápadtan, dideregve, de elhatározott arczczal. A mama ijedten kapta föl az ágyba.

— Hogy mertél leszállani az ágyról te haszontalan? olyan a tested mint a jég.

Ilonka pedig felelt bátran, becsületesen:

— Csak azért jöttem ki az ágyból, mert vissza akarom adni a hajas bábut a papának. Nem akarok tovább hallgatni, sirni akarok, sirni akarok.

A papa már csak a rémséges orditozásra ébredt fel és szörnyü dühbe jött, mikor meghallotta, hogy Ilonka fölbontotta a szerződést. A papa elhatározta, hogy szigoru lesz, de vesztére. A mama ugyanis, ki eddig folyton szidta Ilonkát és a papának állandóan keserü szemrehányásokat tett, hogy miért nem neveli a gyermeket? az atyának kötelessége a szigoruság, az első kemény szóra, melyet a papa megkoczkáztatott, hütlenül cserben hagyta a szegény papát, ki pedig csak is az ő biztatásai és szemrehányásai következtében nyert annyi erőt, hogy erélyesen fölmerjen lépni. Mily nagy volt hát meglepetése, mikor az első kemény szó után a mama fölpattant és egyszer s mindenkorra kikérte magának, hogy az ő *gyermekére valaki* kiabálni merjen.

A papát nagyon elkeseritette a

Kelt Bécsben, 1897 évi április hónap 24-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Báró *Jósika Sámuel*, s. k.

A pápa üdvözlő iratot küldött Schlauchnak s ezenkivül értékes emléktárgyat Fraknói Vilmos püspök által. A pápa gyönyörü ajándéka teljesen váratlanul lepte meg Schlauchot. Az emlék a pápa mellszobra onix alapon elefántcsont dombormüben s balra fordulva teljes arczélben ábrázolja a szobor alakját. A filigran emlék rennaissance stilü medaillon, melyet rubinok, szafiirok és drága gyöngyök ékesitenek. Az emléket Fraknói püspök adta át meleg üdvözlő beszéd kiséretében. Schlauch biboros mélyen megvolt hatva. Igen szép emlékkel lepték meg a bibornokot a nagyváradi Orsolya szüzek, kik Szt. László képét gyönyörü kivitelü himzésben és remek keretben, a székes káptalan remek, aranyszövetü és himzésü miseornatust, a nagyváradi egyházmegyei papság aranykelyhet nyujtott át. Ez utóbbin zománczmüben a bibornok életére vonatkozó ábrázolások vannak, a papság ezenkivül ezüst pásztorbottal és pluvialevel lepte meg főpásztorát, Nogall püspök szép zöld miseornatust nyujtottak át. Nagyvárad város törvényhatósága pompás kivitelü diszpolgári oklevelet és feliratot mutatott be. A jubilans bibornok főpap jubileumára a táviratok sem maradtak el. Ezek között volt a Hidassy püspöké és Benedek jászói préposté. A tisztelgések d. e. tizórakor kezdődtek. Schlauch bibornok diszben fogadta a tisztelgőket. Az első küldöttséget a latin szertartásu káptalant és az összes papságot Nogáll püspök vezette. A premontrei rend összes tagjait Argalacs perjel vezette, ki szép beszéddel üdvözölte a bibornokot.

Biharvármegye törvényhatóságának küldöttségét Beőthy László főispán vezette. Nagyvárad város hatóságát szintén Beőthy főispán vezette, aki a város diszpolgári oklevelét és a törvényhatóság föliratát nyujtotta át.

Ezután *Pokorny* Hermann altábornagy a közös hadsereg és a m. kir. honvédség tisztikarát vezette tisztelgésre a biboros főpap elé, aki adott válaszában kiemelte, hogy a haza csak akkor nyugszik biztos alapokon, ha az erő és erkölcs összhangban van.

A városi polgárságot *Hoványi* Géza vezette, majd a királyi itélőtábla birói kara tisztelgett *Ritoók* Zsigmond táblai elnök vezetése alatt, azután a törvényszék, a jogakadémia tanári kara, a pénzügyigazgatóság, a posta és távirdaigazgatóság, az államépitészeti hivatal, az erdőfelügyelőség, a vasuti üzletvezetőség tisztikara. Végül a tanintézetek, a tanitói kar, kereskedelmi iparkamara, a budapesti polyklinika küldöttsége, a hirlapirók szövetsége *Lovassy* Andor vezetése alatt, egyletek és társulatok és hitközségek üdvözölték a jubiláns agg főpásztort.

Az üdvözlések délután egy óra felé értek véget. A bibornok minden egyes küldöttséggel perczekig társalgott s rögtönzött szellemes beszédei nagy hatást keltettek.

*

Szombaton a püspöki rezidenczia dísztermében 86 teritékü ebéd volt, kizárólag az alsó klérus részére, a káptalan tagjai és a világi notabilitások a tegnapi diszebédre voltak hivatalosak.

Este nagyszerü fáklyásmenetet rendeztek a polgárok; a rezidenczia előtti téren dr. Márkus László mondott hagyhatásu beszédet, melyre Schlauch bibornok válaszolt.

8 órakor az egész várost kivilágitották. Tegnap nagymise volt; Schlauch beszédet tartott. Délután fényes ebédet adott a nem helybeli vendégeknek. Ugy a bibornok, mint Dániel báró miniszter, több küldöttséget fogadott.

— **A kvóta.** A magyar quótabizottság szombaton Széll Kálmán elnöklete mellett ülést tartott. A kormány részéről Bánffy Dezső báró miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter is résztvett az ülésben. Az értekezlet tárgya annak az elvi álláspontnak a meghatározása volt, melyet a magyar bizottság az osztrák küldöttséggel szemben elfoglalni óhajt. A bizottság két órai tánácskozás után elhatározta, hogy *magáévá teszi* azon két üzenetnek a tartalmát, melyet a mult országgyülésről küldött quótabizottság az osztrák bizottsághoz intézett *és az ezekben kifejezett elveket magára nézve is irányadóknak tekinti*. Ily utasitással látta el a bizottság a hetes albizottságot, melynek tagjaiul a következőket választotta: Széll Kálmán, Falk Miksa, Hegedüs Sándor, Horánszky Nándor, Lukács Antal, Matlekovics Sándor és Tisza Kálmán. A két bizottság tegnap délben tartotta első együttes tanácskozását.

—

= **Az összeférhetlenség.** Az összeférhetlenségi törvény reviziója tárgyában kiküldött képviselőházi bizottság szombaton megalakult. Elnöknek Fest Lajost, jegyzőnek Rohonyi Gyulát választották. A bizottság abban állapodott meg, hogy az első érdemleges ülést az elnök e hó 19—20-a táján hivja össze.

—

= **A török görög háboru.** A győzelmes törökök haditerve most az, hogy két oszlopban támadják meg a görög hadsereget: Az egyik oszlop Trikala felől a második Larisszából indul ki; czéljuk, hogy Velesztinoszt elfoglalják s a közelben Farzala sikján döntő ütközetben végképpen megsemisitsék a görögök ellentállását. A két ellenfél előcsapatai már találkoztak Velesztinosz előtt; a görögök, mert érzik e hely és ütközet fontosságát, végső elkeseredéssel tartják magukat s visszaverték a török csapatokat. Ez a körülmény nagyban emelte a görög csapatok önbizalmát. Győzelmüknek azonban aligha lesz valami haszna, mert ijesztőn közeledik a törökök két hadteste Velesztinosz felé. Epiruszban pedig ismét veszitettek a görögök; Filippiádeszt, melyet régebben elfoglaltak, kénytelenek voltak feladni s Szalagóriába visszavonulni.

Országgyülés.

— A képviselőház ülése. —

A képviselőház szombaton kezdte meg érdemleges müködését a husvéti szünidők után. A napirend első pontja a gattaja-lugosmarosillyei helyi érdekü vasuti javaslat volt, melyet Thoroczkay Miklós gr. ajánlott a háznak elfogadásra. A tárgyhoz Kállay Lipót

---

mama következetlensége, fülére huzta hát a takaróját, tőle ugyan ordithatott Ilonka ahogy csak a torkán kifért; nem szólt bele a dologba.

A szülőknek csak akkor lett némi nyugalmuk, „mikor Magda megérkezett.“ Magda a mamának 18 éves huga volt, ki az első nap rögtön mély barátságot kötött Ilonkával. Igaz, másnap össze is vesztek és Ilonka megmondta Magdának:

— Maga itt csak *lak*, de nem parancsol!

Harmadnap azonban már ujra csak barátkoztak. Magdának különben hét éves barátnőjén kivül volt egy 27 éves vőlegénye is. Ilonka eleinte kissé bizalmatlanul nézte Andor bácsit, később azonban őt is barátságába fogadta és bizonyos jóakaratu lenézéssel vegyes protekcziót tanusitott a jegyes pár iránt.

Igy például, ha Magda és vőlegénye lent ültek a kertben és a mama utánnuk akart menni, Ilonka utját állta:

— Ne menj le a kertbe, — mondta határozottan.

— Miért nem? — csodálkozott a mama.

— Mert Andor bácsi nem szereti, ha lent vagy és Magda sem.

— Honnan tudod? — kérdezte a mama nevetve.

Ilonka nem felelt semmit, csak megrázta a fejét, mi annyit jelentett, hogy nem akar többet szólani; de a jelenlévő szobaleány elnevette magát:

— Nagysága kérem, azért mondja Ilonka, mert hogy tegnap este lent voltunk a kertben, a kisasszony meg az urfi nem láttak minket és beszélgettek. Az Andor urfi mondta, hogy szereti ha egyedül lehet a kisasszonynyal, Magda kisasszony meg azt mondta, hogy ő is, aztán meg is csókolták ám egymást!

Ilonka lángoló arczczal hallgatta a szobaleány vihogó beszédét. majd előlépett és azt mondta neki végtelen megvetéssel.

— Maga egy árulkodó cseléd! —

Mikor másnap reggel fölébredt és ezt szokása szerint tudtára adta az egész háznak, Magda rögtön az ágyhoz szaladt és csititotta.

Ilonka pedig bámulva látta, hogy Magda szemei vörösek és a hogy lehajolt hozzá, arczára esett egy pár nehéz könycsep.

Ilonkának igen jó szive volt és a hogy Magdát sirni látta, ő rögtön elhallgatott. Felemelkedett kicsiny könyökére és szörnyü komolysággal kérdezte:

— Mi bajod Magda?

— Semmi, aludjál drágám!

— Nem alszom, nem vagyok álmos. Mond meg miért sirsz?

Magda nem felelt csak zokogott lassan, keservesen, Ilonka nézte komolyan, részvéttel.

— Andor bácsi bántott? — kérdezte suttogva.

Magda eltemette arczát a fehér párnákba, hogy ki ne hallassék sirása.

— Nekem megmondhatod — folytatta Ilonka — én nem vagyok cseléd.

Olyan mélységes megvetéssel ejtette ki ezt a szót, hogy Magda könnyei közt is elmosolyodott.

— Hát Andor bácsi csunyát mondott neked, összeveszett veled ugy-e? Ne sirj Magda, lesz neked más vőlegényed.

Magda most már hangosan kaczagott, voltaképen épen olyan gyerek volt mint Ilonka. Tegnap valami ostobaság miatt összeveszett a vőlegényével és átsirta az éjszakát.

Reggel kilencz órakor Ilonka bátran, határozottan bement az irodába a papához.

— Papa — kezdte a világ legtermészetesebb hangján — hozzál nekem egy vőlegényt.

A papa letette a tollat és egy perczig bámulva nézte a kis leány kipirult arczát, majd nevetni kezdett.

— Szivesen kicsikém, majd 10 év mulva, ugy-e várasz addig?

— Nem várhatok — felelt Ilonka komolyan — mert még ma kell a vőlegény.

— Jó, de most légy szives kisétálni, mert dolgom van.

Ilonka egyet toppantott a lábával.

— Add ide a vőlegényt, addig nem megyek ki.

szólott hozzá, aki jónak látta figyelmeztetni a minisztert arra is hogy a viczinális vasuti törvény megváltoztatását is kilátásba helyezte. *Dániel* Ernő b. kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a viczinális vasuti törvény megváltoztatására vonatkozó igéretét be fogja váltani s a beterjesztendő javaslaton a miniszteriumban máris dolgoznak. A javaslatot a Ház elfogadta.

Azután a *bolgár kereskedelmi szerződés* tárgyalása következett. A javaslatot Szemere Attila ismertette. *Makfalvay* Géza nagy apparátussal igyekezett bebizonyitani, hogy az uj egyezmény csak Ausztria előnyét tartja szem előtt. *Polónyi* Géza néhány közjogi természetü aggodalmat nyilvánitott a javaslat ellen. Az elhangzott ellenvetésekre Dániel Ernő br. kereskedelmi miniszter adta meg a választ. Rámutatott arra a tényre, hogy a tárgyalás alatt álló egyezmény kiváltképen monarkiánk érdekeinek szolgál s Bulgáriát sokkal csekélyebb mértékben érdekli. Kereskedőinkre igen nagy fontosságu az a tény, hogy az egyezmény az eddigi bizonytalan helyzetnek véget vet. A javaslatot a felvilágositások után további felszólalás nélkül elfogadták. A szélsőbalról a *kormánynyal szavaztak*: Brázay, *Thaly* Kálmán és Kubik Béla.

Az *állami számvitelről* szóló törvényjavaslatot Benke Gyula referálása alapján a Ház vita nélkül fogadta el.

Öt percz szünet után a beérkezett kérvényeket tárgyalták. A kassai hirlapirók kérvényénél, a melyben a magyar hirlapok után Ausztriában szedett *bélyegilletékek* megszüntetését kérik, *Thaly* Kálmán szólalt fel a kérelem pártolására. Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy az ügy a rendezés stádiumában van, s inditványozta, hogy a kérvényt neki pártolólag adják ki. A ház igy határozott.

Polónyi Géza az iránt interpellálta meg a miniszterelnököt, miért nem érvényesült ő felségének szent-pétervári látogatása alkalmával a magyar király közjogi állása és méltósága, *Visontai* Soma pedig a budapesti közuti vasut elgázolásai tárgyában intézett interpellácziót a belügyminiszterhez. Az interpellácziókat az illető miniszereknek kiadták.

Közgyülések.

Debreczen, május 3.

I.

A debreczeni szinház nyugdijintézetének közgyülése.

A debreczeni szinház nyugdijintézete tegnap d. e. tartotta — a városháza nagytermében — évi rendes közgyülését. Jelenvoltak Sesztina Lajos, Szepessy Gusztáv, Mándoky Béla, Folténvi Vilmos választmányi tagok, Mándoki Béláné, Örvényi Ottó intézeti pénztárnok, Roncsik Lajos városi tanácsnok mint hatósági biztos. A távollévő tagok közül meghatalmazás utján képviseltették magukat Folténvi Vilmosné, Dalnoky Béniné, Lenkey Gyuláné és idősb Püspöki Imre.

A gyülésen *Sesztina Lajos* mint a választmány legkorosabb tagja elnökölt, a jegyzőkönyvet Szepessy Gusztáv választmányi tag vezette.

Elő-zör is felolvasták a választmánynak a közgyüléshez intézett jelentését, az intézetnek 1895. és 1896-ik évben lefolyt eseményeiről és ügyeiről, melyben előadja, hogy a mult évben a rendes közgyülés azon okból nem volt megtartható, mert az ezredéves kiállitas miatt az intézetnek sem helyben sem távollakó tagjai egy bizonyos időre és napra összehozhatók nem voltak. Máskülönben az intézet életében és ügyfolyamában nem fordult elő oly rendkivüli és fontos esemény, melynek szabályszerü elintézése, közgyülési határozatot igényelt volna.

Az előterjesztett számadások szerint 1895-ben a bevétel 1990 frt, 85 kr. a folyó kiadás 2995 frt. 70 krt. tévén ki, a bevételi hiány 1001 frt 85 kra. ment. Az 1896-ik évi bevétel 1913 frt 27 kr a kiadás 3113 frt 95 kr lévén, a bevételi hiány 1200 frt 68 kr. volt. Ezen bevételi hiány szabályszerüleg a nyugdijintézetnek segélyezésre elkölthető vagyonából fedeztetett. — Az intézet vagyona az 1896-ik év végén 33,173 frt 32 kr. volt, s ebben foglaltatik és különkimutattatik. 13,677 frt 82 kr mint a „nyugdijintézet alaptőkéje“ melynek csak kamatjai fordithatók segélyzésekre. — Az intézetnek most már csak három dijfizető és hét segélyzett : összesen 10 tagja van.

Az intézet nyugdijra jogusult tagjai közül a lefolyt két évben hárman léptek ki u. m. Dalnoki Béni, Lenkey Gyula és Gyiraszin Sándor.

A választmányi jelentés kapcsolatában beterjesztetett az 1897 ik évre szóló pénztári költségelőirányzat is.

A felolvasott választmányi jelentés pontonkénti tárgyalása mellett a közgyülés következő határozatokat hozta :

1. Az 1895. és 1896. évről beterjesztett s megvizsgált pénztári számadások helybenhagyatnak s azokra nézve Örvényi Ottó intézeti pénztárnoknak a felmentvény megadatik, jegyzőkönyvi elismerés mellett szives fáradozásaiért és azon nagylelkü adományáért, hogy 100 frt pénztárnoki tiszteletdijat minden évben a tagok segélyezésére visszaajándékozza.

2 Az intézet kebeléből 3 tagnak önkéntes kilépése s azoknak a választmány általi végleges kielégitése, jóváhagyólag tudomásul vétetett.

3. Az 1897. évre vonatkozó pénztári előirányzat megállapittatott és helybenhagyatott.

Ezek után az alapszabályok értelmében a választmány tagjai és intézeti pénztárnok tisztüktől visszalépvén, a megejtett uj választásnál egyhangulag megválasztattak választmányi tagokká : Sesztina Lajos, dr. Király Ferencz, Szepessy Gusztáv, Folténvi Vilmos, Mándoky Béla, Horváth Vincze, id. Püspöky Imre, pénztárnokká : Örvényi Ottó.

II.

A tüzoltó testület közgyülése.

A debreczeni önkéntes tüzoltó testület tegnap délután tartotta XX-ik évi rendes közgyülését. A közgyülés lefolyásáról tudósitónk a következőkben számol be :

A közgyülésre a tagok rendkivül nagy számban jelentek meg s miután az elnöklő *Szikszay* Gyula főparancsnok konstatálta a határoza képességét, a közgyülést megnyitotta s felkérte *Jablonczay* Kálmán titkárt az évi jelentés felolvasására.

Jablonczay Kálmán olvasta fel ezután az évi jelentést, melyből felemlitjük a következőket : Az elmult 1896. év, a tüzoltóság ujjászervezésének Debreczenben második éve teljesen igazolta, hogy a jelenlegi szervezet a következményeknek teljesen megfelel, az összes tüzoltóság ugy gyakorlati, mint elméleti tekintetben magasabb szinvonalra emelkedett. Ez a *tüzoltói szervezet ugyszólván az országban egyedüli*, amennyiben a hivatásos és önkéntes tüzoltóság egy parancsnokság alatt áll.

A város segélye a mult évben 10.934 frt volt, mig a kiadás 10,817 frt 56 kr tett. Az önkéntes pénztár bevétele 418 frt 01 kr, mely összeg a város által adott 203 frt 01 krból és adományokból gyült be. A testület leltári vagyona 22813 frt 38 kr.

A testületi tagok száma 4 tiszteletbeli, 55 alapitó, 70 müködő, 42 rendtartó, 23 hivatásos, összesen 194 testületi tag, belépett 18, töröltetett 21, végleg kirekesztetett 1. — Éjjeli szolgálat tartatott 366, szinházi szolgálat 222, lovardaszolgálat 35. Szer és sor gyakorlat 111, elméleti 36, mentőgyakorlat 2 esetben, összesen 474.

A mult év végén májusban Budapesten tartott országos tüzoltó kongresszuson résztvett *Szikszay* Gyula főparancsnok vezetése alatt 29 müködő, 27 alapitó és müködő, összesen 56 tag.

Tetőtüz volt 2, bolti 1, kémény 12, kazal 1, tanyai 2, pincze 3, gépháztüz 1, mühelytüz 1, kamaratüz 1 és vaklárma 2, összesen 32 esetben. Veres-utcza 462. számu házban kuttisztitás alkalmával két ember a kutba esett s *Varju* Sándor tüzoltó saját életének koczkáztatásával megmentette őket, ezért előléptették, jegyzőkönyvileg megdicsérték s a legmagasabb helyen jutalomban is részesült ; nemkülönben *Katonka* Rezsö őrparancsnokot és *Nánássy* Lajos csövezetőt is jegyzőkönyvi dicséretekben részesitette.

A folyó évi költségvetést a városi tanács jóváhagyta s azt 10.934 frtban megállapitotta. Sajnálattal emlékezik még meg a jelentés *Mahlmeister* Ádám szak aszparancsnok haláláról s emlékét jegyzőkönyvben örökitik meg.

A jelentés végül egyetértésre, összetartásra buzditja az egyesület tagjait.

A közgyülés a jelentést helyeslőleg tudomásul vette s a felmentvényt megadta.

A jövő évi 10.934 frtban előirányzot

— A papa nevetve és bosszusan kérdezte.

— Minek neked a vőlegény ?

— Elakarom ajándékozni — felelt Ilonka nyugodtan.

— Ajándékozni ? Egy vőlegényt ? Kinek ?

— Azt neked még most nem szabad tudni papa.

A papa boszankodni kezdett.

— Hallod e Ilus, hát honnan keritsek én neked vőlegényt ?

— Vegyél egyet pénzért, nekem kell, addig nem megyek ki.

A papa látva, hogy Ilonka mily határozottan beszél, gyáván megszökött. A papának már igen sok keserü tapasztalata volt és tudta, hogy Ilonkával szemben mindig neki kell a rövidebbet huzni.

Nem törődve azzal, hogy mit ir férfiatlan gyávaságáról a világtörténelem, futásba keresett menedéket, Ilonkának azt mondván, hogy a piaczon majd néz neki egy vőlegényt, beült a kaszinóba kaláberezni.

Ilonka pedig, mint a ki dolgát jól végezte, nyugodtan ment ki az irodából és várta a papát.

A papa egy óra mulva meg is jött ; nagy pechje volt a kártyajátékban, igy hát mikor a kis lány elébe szaladott és kérdezte : „hol a vőlegény ?“ bosszusan mondta:

— Ejh, hagyj békét, nem kaptam vőlegényt.

Ilonka ráemelte komolyan nagy fekete szemeit.

— Talán nagyon drága ?

A papa elfojtott nevetéssel ráhagyta :

— Persze !

— Gondoltam. A mama ma reggel nagyon szidta a szakácsnét, mert drágán vásárolt. Talán holnap olcsóbb lesz. Mit gondolsz papa ?

— Lehet — mondta a papa és reszketett az elfojtott kaczagástul.

— Tudod mit papa — folytatta Ilonka — nekem van egy csomó pénzem a perselyben, azt neked adom, te is tegyél még hozzá pénzt és jó vőlegényt vegyél rajta, olyat, a ki nem veszekedik. Különben jó lesz, ha a mamát elviszed magaddal, mert a nagymama azt mondta, hogy téged beszoktak csapni.

A papa az ajtónak vetette magát és ugy kaczagott. Ilonka pár pillanatig csak nézte, aztán bement a szobába, hogy kihozza a perselyből a pénzt.

Bámulva látta, hogy Magda és Andor bácsi, ott ülnek a diványon egymás mellett és vigan beszélgetnek.

Ilonka pár pillanatig nézte őket és aztán odament Magdához és fülébe sugta:

— Jól tetted, hogy kibékültél vele, épen most beszéltem a papával, egy uj vőlegény nagyon drága.

költségvetést elfogadták. Az indítványok tárgyalására került a sor.

Darvas Imre irásban beadott azon indítványára nézve, hogy a zenekar állittassék fel, a közgyülés elfogadta a parancsnokság jelentését, mely szerint ők is óhajtják a zenekar szervezését, de mivel erre alap nincs, annak felállitását alkalmasabb időre halasztják el.

A parancsnoksági helyekre vonatkozó javaslat felolvasása után a számvizsgálók választása következett. Megválasztattak ujból: Molnár Lukács, Lampenfeld Mihály és Darvas Imre rendes, Pósalaky Mihály, Hering Andor és Brancs Károly póttagokká.

A közgyülés berekesztése után szép ünnepély következett. Ő felsége által engedélyezett érmekkel tüntették ki azokat a tagokat, kik 15, 10 és 5 éve buzgó tagjai az egyesületnek. Tizenöt évi szolgálati éremmel kitüntettettek: Boczkó Sámuel t. főparancsnok, A. Nagy Gábor osztályparanocsnok, Winkler Mór segédtiszt, Berkó János segédtiszt, Nagy József szerkocsifelügyelő, Darvas Imre rendfentartó, Skvir Demjén, Fonó Mihály, Simacsek Ferencz és Fuhrmann Lajos rendfentartók; 10 évi szolgálati éremmel tüntettettek ki: Lénárt István szivattyu-mester, Balla Sándor rehdfentartó; 5 évi szolgálati éremmel tüntették ki Szikszay Gyula főparancsnokot, ki meleg szavakban köszönte meg az érmet s biztositotta a testületet, hogy ezután is buzgó közkatonája lesz a testületnek. Ezután 5 éves érmet kaptak még: Ganofszky Lajos pénztárnok, Molnár Lukács, Heuschrecker Ferencz, Szabó Lajos, Végh János, Klein Ferencz, Molnár János, Fiák Ferencz.

A közgyülés utolsó tárgyát az egyesület 20 éves fennállásának módként való megünneplése képezte.

A közgyülés a parancsnokságot bizta meg a jubileumi ünnepély előkészitésével és annak végrehajtásával.

A közgyülés a főparancsnok éltetésével 5 órakor ért véget.

DEBRECZENI ELLENŐR.

1897. május 1-ével uj előfizetést nyitottunk lapunkra.

Előfizetési ára:

Május	**hóra**	**1**	**frt — kr.**	
„	**1-től junius 31-ig**	**1**	**„ 67**	**„**
„	**„ julius 30-ig**	**2**	**„ 50**	**„**
„	**„ decz. 31-ig**	**6**	**„ 67**	**„**

Kérjük azon t. cz. előfizetőinket, kiknek előfizetése Április hó végével lejárt hogy azt minél előbb megujitani szíveskedjenek, lakásváltoztatás esetében pedig ugy helybeli, mint vidéki előfizetőinket kérjük, hogy előbbi czimüket velünk közölni szíveskedjenek, nehogy a lap küldése önnakadást szenvedjen.

NAPI HIREK.

Időjóslás

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Május 3. —

— Változó felhőzet. — Száraz. — Meleg. — Zivatarok. —

— **Debreczeniek Schlauch jubileumán.** A debreczeni r. kath. egyház nagyszámu előkelő küldöttség utján fejezte ki hüségét, ragaszkodását és szeretetét az aranymiséjét ünneplő főpásztora előtt. Szivből eredő hódolatot küldött a biboros püspöknek, akitől viszont a változhatlan atyai jóindulatot és a bőkezü gondoskodásnak ujabb jelét hozták haza viszonzásul a rajongvaszerető debreczeni hivek számára. A bibornok tegnap fogadta hatodik helyen a debreczeni küldöttség tisztelgését. Először *Császka* György kalocsai érsek a clérust vezette elibe; a vereskereszt egylet küldöttségét pedig gr. Csekonics Endre val. belső titkos tanácsos. Azután a Szt. István társulat, a szatmári káptalan és Szatmár város küldöttségei járultak Schlauch elé. Most a debreczeniek következtek: dr. *Wolaffka* Nándor. v. püspök-plébános vezetése mellett Váczy János az egyh. bizottmány elnöke, Unger Gusztáv iskolaszéki elnök, Wolaffka Antal, dr. Irinyi István egyházi ügyész, Szent-Királyi Tivadar, Csath Zsigmond, Tárkányi Péter, Ferenczy Elek, Cserhalmy József, Kövy Lajos, dr. Szalay Béla és Pápay János iskolaszéki jegyző. — Dr. Wolaffka Nándor ugy üdvözölte az ünnepeltet, mint a debreczeni katholikus hitközség nagy jóltevőjét, amire Schlauch Lőrinc igen melegen válaszolt. Örömmel tudatta a küldöttséggel, hogy épen most érkezett meg hozzá az a sürgöny, a mely szerint ő Felsége jóváhagyja a debreczeni kegyesrendi algimnázium kiépitésére felajánlott 150,000 frtos alapitványát. Azt az igéretet is tette, hogy a debreczeni zárdai iskola javára tavaly küldött 30,000 frtos adományát ki fogja bőviteni. A püspök a küldöttség minden egyes tagjával váltott nehány szivélyes szót. — A debreczeniek Váradon való tartózkodásuk alatt valamennyien *Szalkszó* Rezső kanonok vendégei voltak. Tegnap délben tartotta a biberos aranymiséjét a zsufolásig megtelt székesegyházban. — Utánna ragyogó ékesszólását csillogtatta. Predikációjának az volt alapeszméje hogy egész életében két vezércsillaga volt: törhetetlen ragaszkodás vallásához s annak fejéhez a pápához, a másik, hogy koronás királya és hazája iránt kötelességét hiven teljesitse. A nagy hatásu beszédet könyörgéssel fejezte be, amelyben a haza felvirágzásáért imádkozott.

— **Hódmezővásárhelyiek Debreczenben.** A szoczialisták városából Hódmezővásárhelyről ma három tagu küldöttség érkezett Debreczenbe. A városi tanács küldöttei, a kik azért jöttek, hogy a város házán a közigazgatási ügykezelést tanulmányozzák, mert a testvér város törvényhatósága szintén revideálni akarja a városi szervezetet. A küldöttség tagjai: Kmetykó József főjegyző, Banga Péter főszámvevő és Faragó József tanácsnok.

— **Főispáni beiktatás a szomszédban.** Szabolcsvármegye közönsége nevében Mikecz János alispán atyafiságos jóindulattal meghivta Debveczen szab. kir. város törvényhatóságát is — az ujonnan kinevezett főispán *Feilitzsch* Berthold ünnepélyes beiktatására, mely f. hó 8-dikán megy végbe Nyiregyházán, a vármegyeházán tartandó installácziós közgyülésen. A városi tanács mai gyülésében elhatározta, hogy a szivélyes meghivásnak engedve, Debreczen város képviseletében három tagu küldöttséggel vesz részt a főispán beiktatási ünnepélyén, mely czélból, *Komlóssy* Arthur főjegyző vezetése mellett *Vecsey* Imre és *Roncsik* Lajos tanácsnokok küldettek ki; erről a meghivó vármegye alispánját mai napon már értesitette is a tanács. Hajduvármegye állandó választmánya még nem határozott a vármegye közönségének mimódon képviseltetése tárgyában.

— **Képviselőválasztók összeirása.** A mult héten megalakult összeiró küldöttségek e hónap közepén kezdik meg a müködéseket, amelylyel kügazitják az országgyülési képviselőválasztó polgárok 1896. évi jegyzékét. A küldöttségek a következő hirdetményt bocsátották ki a közönséghez:

Az 1876. évi XVIII. t.-czikk 1-ső §-a értelmében az országgyülési képviselő választóknak a jövő 1898-ik évre szóló összeirására a központi választmány által az összeiró küldöttségek a város mindhárom választókerületére megalakittatván: az összeiró küldöttségek részéről az 1874-ik évi XXXIII. t.-czikk 32-ik §-a nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján — hivatalból kiigazitása a városház nagytermében, folyó évi *május 17-ik, 18-dik* és *19-dik napjaiban délelőtt 9—12-ig* és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközöltetni, mely kitüzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t.-cz.) 2, 3, 6, 7. és 9. §-ai, továbbá az 1875-dik évi VI. t.-cz. I-ső §-sa alapján választóképességgel biró lakosoknak, a törvény 36-ik §-sa szerint szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeiró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetni. — Debreczen, 1897. április 30. Az összeiró küldöttségek.

— **A vonat kerekei alatt.** Borzalmas szerencsétlenség történt szombat este a Csapókertben. A Miskolcz felől 7 óra 50 perczkor érkező személyvonat a 114. sz. őrháznál Csontos Gábor 35 éves napszámost elgázolta s testének minden részét apró darabokra zuzta. A szerencsétlenséguek maga az áldozat az oka. Csontos nejével hazafelé tartott csapókerti lakásába, alaposan be volt rugva s ez okozta halálát. — Nejét hátrahagyva, előre sietett s épen akkor ért az átjáróhoz, mikor a vonat közeledett. A szerencsétlen ember feje teljesen szét volt zuzva, jobb kezének négy ujja el volt metszve, mindkét lába izzé-porrá tört el. A rendőrség kiküldötte dr. Szentpály Béni ker. orvossal megjelent a szinen s az összeroncsolt holttetemet a közkórházba szállittatta. A rendőrség az előzetes vizsgálatot az ügyben már megtartotta s kideritette, hogy a vasuti alkalmazottak részéről gondatlanság nem forog fenn, mégis az iratokat áttette a kir. ügyészséghez.

— **Állami segély a városoknak.** Pozsony városa ma egy feliratot küldött meg Debreczennek pártolás végett, amely feliratban arra kéri a belügyminisztert, hogy a városi törvényhatóságokat az állami administrativ teendők ellátására állami segélyben részitse, mint a vármegyékkel cselekszi és hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok részére a közigazgatás tervezett rendezésénél viszonyaiknak megfelelő külön törvény alkotásáról gondoskodjék.

— **Nagy idők tanuja.** Amerikából jön a hire, hogy Kaliforniai San-José városában február 2-án meghalt Gerster J. Antal 1848—49-ki utász kapitány. Gerster mint huszonnégy éves fiatal ember állt be honvédnak és csakhamar hadnagygyá lett. A világosi gyásznap után kiment az északamerikai Egyesült-államokba, hol mint mérnök és vállalkozó kereste kenyerét és Röblingnek segitő társa volt a hires czinczináti-hid épitésénél. Mikor az északamerikai polgárháboru kitört, ujra beállt az északi hadseregbe, hol először utászőrnagyi, majd pedig tüzérezredesi rangot nyert. Gerster Lajos amerikai konzul, Gerster Árpád newyorki sebész-főorvos,

Gerster Béla mérnök, a korinthusi csatorna tervezője, *Gerster* Kálmán épitész, Gerster Zsigmond, a kassai vámhivatal igazgatója, *Gerster* Etelka énekesnő, Gerster Miklós kir. iparfelügyelő és *Gerster* Gyula debreczeni mérnök az elhunytban nagybátyjukat gyászolják.

— **A jogász matinée és majális.** A „joghallgatók segitő egyesülete“ jubiláris matinéejának részletes programmja a következő: I. rész. 1. Elnöki megnyitó. 2., Részletek az egyesület történetéből. 3. „Valse Champêtre“ Edouard Schütt-től, zongorán előadja: Gróf *Degenfeld* Anna k. a. 4., Ninon. Énekli: *Popovics* Helén k. a. *Nagy* Dezső ur czimbalom kisérete mellett. 5., Bihari primatialis magyarja Zsadányi Armand átiratában, zongorán *Sárváry* Adél k. a. és hegedün *Unger* Géza ur. 6., Quartette: Dr. *Ujfalussy* József, *Márton* Imre, *Kövy* Lajos és dr. *Láng* Sándor urak. II. Rész. 7., Magyarok. Zongorán előadja *Ábrahám* Irma. k. a. *Rácz* Károly zenekarának kisérete mellett. 8., „A levél“ monolog. Előadja Dr. *Vass* Antalné urnő. 9. „Si tu m' aimais“. Melodia Danzától. Énekli: *Zivuska* Irén k. a. dr. *Láng* Sándor ur zongora kisérete mellett. 10. Boszorkány-táncz czimbalmon játsza: *Nagy* Dezső ur. A hangverseny után a Bika disztermében banquette lesz, melyre miután külön meghivó nem bocsáttatott ki, ez uton hivja meg a rendezőség a közönséget. Előjegyezhető rá a „Bika“ szálloda főpinczérjénél. Egy teriték ára 2 frt. Ez alkalommal hivja fel a rendezőség mindazokat, kik netalán tévedésből meghivót nem kaptak volna, hogy ez iránt forduljanak a főiskolába a rendezőséghez. Jegyeket a matinéere állóhelyre és a majálisra már most lehet váltani.

— **Az első hegyközség.** A köntöskert szőlőbirtokosai tegnap felette zajos közgyülést tartottak a városházán. A zajongó ellenzék távozása után lehetett csak a tárgyalást rendes mederbe visszavezetni ifj. Csóka Sámuel városi aljegyzőnek, aki a gyülésen a hatóságot képviselte. A multkor megalakult hegyközség rendtartása volt napirendre kitüzve. De azok, a kik az alakulást ellenezték, szerintök 138 birtokosból 107 ilyen, izgatottan tiltakoztak a szervezkedés ellen, különösen pedig annak meginditója Jobbágy Imre ellen irányult a neheztelésük, mert abban a tévedésben voltak, hogy a hegyközség többe kerül mint az eddigi szervezet. Törvényszerint a szavazatok egyharmad része mondhatja ki a hegyközséggé alakulást s a multkor a kertség 200 szavazatából 104 nyilatkozott az alakulás mellett; a rendtartás megállapitásához pedig 40 szavazat volt szükséges, és tegnap 57 szavazat fogadta el a hegyközség uj rendtartását. Ezután megállapitották a kiadásokat, melyek nem nagyobbak az eddigieknél; megválasztották hegybiróul Jobbágy Imrét, megalakitották a választmányt és az eddigi fizetés mellett megtartották a régi csőszöket. Az uj rendtartás jóváhagyás végett a városi közgyülés elé kerül.

— **Lelkész beiktatás Nyiregyházán.** Dr. *Bartók* Jenő debreczeni kollegiumi h. tanár, megválasztott nyiregyházi ev. ref. lelkésznek beiktatási ünnepélye f. évi május hó 16-án fog végbemenni.

— **Villámcsapás.** A szombati vihar alkalmával kétszer csapott le a villám a város belterületén. Egyszer Török Sándorné kötéles utczai 2762. számu lakásába, ahol akkor három gyerek volt a szobában. A villám egészen felturta a ház földjét, a gyermekeknek azonban a nagy ijedségen kivül egyéb bajuk nem történt. A másik istennyila *Tápai* Mihály hirhedt kuruzsló házát kereste fel, széthasitott egy gerendát a tetőzeten, aztán a vizvezeték csatornáján át békességesen eltünt a földben.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár közgyülése.** A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztár tegnap d. e. tartotta a vármegyeház termében rendes évi közgyülését rendkivül csekély érdeklődés mellett. Berger Jenő elnök üdvözölvén a megjelenteket, a gyülést megnyitottnak nyilvánitja s kéri Grünvald József titkárt, hogy az igazgatóság jelentését az elmult évről olvassa fel. A nagy gonddal szerkesztett évi jelentésből a következőket emlitjük meg: Bevétel volt az 1896. évben 19.858 frt 70 kr., kiadás 17.765 frt 18 kr. Maradvány 2093 frt 52 kr. A tagok forgalma átlag 4716. Beteg volt 5303 férfi, 1312 nő, összesen 6615. A közgyülés, ugy az igazgatóság évi jelentését, mint az évi zárszámadást örvendetes tudomásul vette s a felmentvényt az igazgatóságnak, s felügyelőbizottságnak megadta. Ezután az igazgatósági tagok kisorsolása következett. Kisorsoltak 9 tagot; ezek helyébe beválasztatott a munkaadók részéről: Berger Jenő, Serly Ede; a munkások részéről: Bessenyey Pál, Gyenge Lajos, Megyaszai József, Nagy Lajos, Nyalka István, Papp János és Szebeni János. — Végül a felügyelő bizottságot s a választott birósági tagokat választotta meg a közgyülés. — A felügyelő bizottságba beválasztatott a munkaadók részéről: Antalovics Gyula, Julow Lajos; a munkások részéről: Ember Lajos, Molnár Lajos, Podrogya Imre és Unger János. A választott birósági tagságra a munkaadók részéről: Jóna Dániel, Szedlák József; a munkások részéről: Kurucz Béla, Nagy István, Petrozsin János, Prém János. Ezután elnök köszönetét fejezvén ki az iparhatóság kiküldöttjének, dr. Boldizsár Kálmánnak s közgyülési kiküldött tagoknak szives megjelenésükért, a gyülést berekesztette.

— **Anket a lótenyésztés ügyében.** Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter május 7-dikére d. u. 3 órára a hazai kiválóbb lótenyésztők és szakértőkből értekezletet hivott össze Budapestre, hogy a lótenyésztés emelése érdekében behozandó ujabb intézkedések felett tanácskozzanak. Az ankétre Debreczenből Király Gyula gazdasági tanácsnok és Steinfeld Mihály nagybirtokos kaptak meghivást, akik ott meg is fognak jelenni.

x Vidéken lakó t. olvasóink közül azokat, a kik lapunkkal szemben tartozásban vannak, felkérjük, kegyeskedjenek előfizetéseiket postautalványon beküldeni, miután azok, a kik a lapot rendesen kapják és azt vissza nem küldték, előfizetőkül jegyeztettek be.

Szinház.

A száz éves debreczeni szinészet.

Nevezetes évforduló napja közeledik a debreczeni szinészet történetének. A jövő esztendő augusztus 11-én lesz száz esztendeje, hogy a br. Wesselényi Miklós által toborzott és az ő áldozatkészségével fentartott kolozsvári magyar szinjátszó társulat ajkán legelőször zendült meg a magyar szó Debreczenben. A Fehérló szálloda udvarán felütött deszkaszinben kezdődött a debreczeni szinészet története. A legnagyobb valószinüség szerint — a mint ezt a kolozsvári szinészet százéves történetének megirója, Ferenczy Zoltán egyetemi tanár és könyvtárőr kutatásai alapján megállapitotta *) 1798. augusztus 11-én játszott először a nyári nagyvásárkor a vidékről beözönlött közönséggel benépesült Debreczenben a kolozsvári szintársulat. Azóta honosodott meg és vert erős, mély gyökeret a szinészet, a közmüvelődésnek ez a hatalmas nagy tényezője a debreczeni talajban s ennek következtében lett Debreczen — a mint báró Wesselényi Miklós találóan nevezte — Kolozsvárral együtt *magyar szinészet anyavárosa*. Mi már akkor, a midőn Ferenczy Zoltán másfél évvel ezelőtt Debreczen város levéltárában anyagot gyüjtött most már nyomtatás alatt lévő nagy munkájához, a kolozsvári szinészet történetéhez, — felhivtuk a figyelmet arra, hogy mint Kolozsvár tevé, ugy Debreczennek is megkell ünnepelnie száz esztendős szinészetét. Most már csak egy esztendő választ el a korszakos évforduló napjától. Sietnünk kell az előkészületekkel, ha a közvárakozásnak megakarunk felelni, ha szégyent nem akarunk vallani az ország előtt, amelynek szeme majd akkor rajtunk függ. Csokonai kör, szinházi bizottság, városi tanács és a szintársulat igazgatója vannak hivatva, hogy meginditsák a mozgalmat és a fényes, a debreczeni szinészet multjához méltó ünnep előkészületeit megkezdjék. Talán módját ejthetnők annak is, hogy megirassék a debreczeni szinészet küzdelmekben, dicsőségben egyformán gazdag története is. Mi megtettük a magunkét midőn Debreczent e kötelességre ujból figyelmeztettük. A többi a vezetők dolga...

*) Lásd a Debreczeni Ellenőr május 1-sején megjelent 102. számát, melyben a nevezett iró szivességéből e tárgyról igen érdekes tárczaczikkelyt közöltünk.

Salvini mint Hamlet.

Nagy hir előzte meg *Salvini* Gusztávot. A tegnap esti első vendégjátéka már is bebizonyitotta, hogy a hir nem tulzott. Salvini, a ki még nem érte el 40-ik évét, valóban a század legnagyobb szinmüvészei közé sorakozik. Át van hatva ihlettségtől, müvészi önérzettől. Magasabb értelmiség és mélyebb kedély árad ki belőle. Apollo mosolygott rá, a midőn beléhelyezte az égi szikrát, melynek kisugárzása fényt áraszt és gyujtó erővel bir

Az ő Hamletje önálló. Felfogása az *egyedül igaz* és indokolt Hamlet mondásában Horáczióhoz a szellemlátvány után, a midőn kéri, hogy ne csodálkozzék bármilyen lesz is viselkedése másokkal szemben. Ezzel a barátjával meg önmagával mindig a legmélyebb, legtudatosabb bölcsességgel beszél, a kedélyzavart csupán környezetével szemben mutatja. A darabot sokban átalakitotta és pedig előnyösen. Igy a trónteremben nincs jelen a függöny felgördültével, hanem kivülről jön be, a mikor rá kerül a sor. Ez sokkal hatásosabb. A lét felett való tépelődését rendkivüli mélységgel mondta el. Oféliával, valamint anyjával szemben arcza gyakran végtelen szeretetet fejezett ki, a mit az eddigi Hamleteknél ritkán tapasztalhattak. Látszott, hogy ő Hamlet egyénét mint *egészet* átértette, átérezte és saját egyéniségébe forrasztotta. Bámulatosak részletezései és árnyalásai. Tudott ujat feltüntetni a jellem és szenvedély festésében.

Igy aztán az ő Hamletje egyöntetü, következetes, tökéletes s nem hagy semmit homályban. — Szellemes, klasszikus arcza a gondolatok, érzelmek és szenvedélyek változó tükre. Minden izmában rendkivüli könnyüség, hajlékonyság van.

Külsejét bensejének engedelmes szolgájává kényszeriti. Benseje pedig az igazi tehetség mellett nagy lélektani ismeretet mutat, ami abban nyilvánult, hogy a jellem indulatait fokozatosan festi és nem deklamálás, nem páthos által ábrázolja a lélek bonyodalmait.

Közönség megdöbbentően kevés volt. Ennyire el volna maradva Debreczen közönségének müveltség iránti hajlama Arad, Szeged, Kolozsvár s a többi nagyobb magyar városokéhoz képest? Vagy az tartotta vissza a közőnséget, hogy olasz nyelven folyik az előadás? De hiszen a remek festmények, a szobrok némák, mozdulatlanok és mégis mily gyönyörteljes hatást tesznek müvelt lelkekre. Salvini oly nagy müvész, hogy megérteti minden szavát hangjának, szemeinek, arczának, tagjainak kifejező beszédével. A kik ott voltak, lelkesen tapsolták és éljenezték a nagy müvészt minden egyes jelenése után négy-ötször. Költői Ofélia volt Salvinineé, akinek szintén jutott a meleg tapsokból. A többiek középszerü szinészek. **M.** —

Irodalom — Müvészet.

Bibliás emberek.

— Debreczeni iró könyve. —

Ujlaki Antal ujságiró könyvet irott a nazarénusokról, vagy a mint ő nevezi a bibliás emberekről, a kik a könyvek-könyvét nem csak megveszik az angol biblia társulat ügynökétől, nem csak a komóton tartják, virágos porczellán tányérok között, a tükör alatt. Hanem el is olvassák, elolvassák elejétől végéig, nem egyszer, hanem sokszor, mint hajdan a buzgó Betlen Gábor vagy Rákóczi György boldog emlékezetü református fejedelmek cselekedték lelkük épülésére. Magokkal viszik a gyülekezet házába; magukkal ki a mezőre is, hogy mikor kifáradván a munkában, egy-egy szent történet olvasásával üditsék fel szomjas lelküket.

A nazarénusokról szól ez az érdekes könyv, a kik a biblia betüszerint értelmezett tanitását követik hitökben és életöknek minden berendezésében. Azokról a futkározó atyafiakról, a kik szelid bárány képében lopóznak be az elhanyagolt, roszul őrzött nyájba s ragadozzák el a farkasok módjára a könnyen eltántoritható hiveket a református, katholikus s egyéb egyházak kebeléből. De legfőképen a reformátusok gyülekezeit tizedelik meg.

Bapdisták és nazarénusok eddig jogilag nem szakadhattak el a régi egyháztól; de hogy törvénybe jött a vallás szabadság uj törvénye, most már rendre és tömegesen jelentkeznek a kilépésre. A bomlásnak ezek a veszedelmes tünetei nem egy helyen fenyegetik alapjában is a a régi eklézsiák lételét.

Erről a rohamosan szaporodó szektáról irott könyvet *Ujlaki* Antal. Őt a miénknek, *debreczeninek* nevezhetjük s ő maga is debreczeninek vallja magát, noha évek óta Váradon, Aradon, Szegeden, mindig elsőrangu vidéki lapoknál öli magát lázas munkával.

— De legelső sikereit határozott tehetségre való apró novelláival mint a Debreczeni Ellenőr nyomdájának szedője aratta. Mert Ujlaki Antal a szedőszekrény mellől került az ifjabb irói nemzedék sorába, ahol bámulatos kitartással és folytonos önképzéssel igen tiszteletre méltó helyet vivott ki.

Valamennyi könyvét, melyben munkái megjelentek, a kritika osztatlan elismeréssel fogadta. — Dicsérik most megjelent könyvét is. Az emberek teljes ismerete; éles megfigyelés, szinezés, hangulat, ötletesség, jellemzik a Bibliás emberek czimü könyvet. Azt is látjuk belőle, hogy a szerző nemcsak a nazarénusokkal érintkezett sürün, hanem a jó öreg Károlyi Gáspár forditotta Bibliát is gyakorta lapozgatta.

Nem novellák e könyv témái. De azért mégis belletrisztika van az Ujlaki könyvében. Jóleső, becsületes belletrisztika, az iró ember tisztességes kvalitásaival megáldva. A „Bibliás emberek“ czimü könyvet elsősorban mint olvasmányt itéljük meg. Olyan könyv ez, a melyet elkezd az ember olvasgatni s aztán mindjobban belemerül, feltámad szunyadozó érdeklődése mellett, s könnyen megeshetik, hogy le sem teszi, a mig végig nem olvassa.

Maga az iró igy jellemzi a nazarénusok felekezetét:

„Az a furcsa, szinte megdöbbentően tisztalelkü felekezet, amelyről hallván, amelynek életmódjáról részleteket kapván, sokan azt hiszik, hogy az nem is lehet igaz, ami igaz. „Mese-mesketö“ — mondja a szerző őhelyettök a modern itéletet. Olyanok a bibliás emberek, mintha altatószert vettek volna be. Befeledkeznek sok évi szakadatlan lelki gyakorlat után a szentirás rejtelmes, csudás világába. Lehajtott fővel ballagnak, kerülve minden zajt és hiuságot; beszédjük halk és arczuk borongós. Mintha bánnának, mintha siratnának valamit. Mintha el akarnának aludni, vagy mintha kivánnák a hosszu álmot, abban a reményben, hogy a fölébredéskor egy jobb, talán regeszerü világot találnak itt. Olyan világot, amelyben az ember bün nélkül való, amelyben a pap, aki szegénységről prédikál, nem gyüjt kincseket; a törvény nem lelketlen gép, amely csak eltipor; a végrehajtó sem ütheti dobra az özvegy holmiját; a biró az itéletet nem formához, hanem az élet viszonyaihoz szabja; az életéhez, amelynek nyugalmát nem dulja föl ágyudörej és összelövöldözött zila nézésü emberek jajgatása. Olyan világról ábrándoznak, amely állandó nexusban van az éggel. Olyan világról, amelyben az ember csak testével él a földön, ellenben lelke az égiekkel társalog. Az a világ volna ez, amelyben minden ember szent, minthogy Isten az embert, az irás értelmében, örök szeretetből teremtette és szentté alkotta. — Ime, a nazarénus, a szépiró szemüvegén nézve s tollával leirva.“

Az Ujlaki könyvében le van irva mindnyájan. A derék könyv tartalma ez: Tévelygés, Tévelygő családnál, Az uj hit terjesztése, A gyülekezet, Az áttérés, Nazarénus katonák, Házasság, Bibliaolvasás a kórházban, Eloltott lángok, Világiak serege közt, A szentasszony csibéi, Nazarénus Margit levelei, Selyem és biblia.

Megrendelhető szerzőnél Szegeden (Szegedi Napló).

—

* **A Magyar Bazár** (Szerkeszti Wohl Janka) legutóbbi száma igen dus tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket: Divatlevél, Tavaszi ruhák leirásai 56 rajzzal és 1 szines képpel, Szabásmintán és a Szépirodalmi melléklet. A külső boriték sok mindenféle hasznos tudnivalóval van tele. Eme igazán kitünően szerkesztett divatlap előfizetési ára egész évre 8 frt. Kiadóhivatal: Athenaeum, Budapest, Ferenczieк-tere 3. sz.

Tanügy.

— **A kollegiumi gyakorló iskola tanitója.** A debreczeni tanitóképezde gyakorló iskolájában Kállay István halálával megüresedett tanitói állomás fizetését a fenntartó testületek ujonnan rendezték, felemelték. Nagyon természetes, hogy ezen fontos tanitóságra csakis a legjobb bizonyitványokkal rendelkező tanitók pályázhatnak. A javadalmazása elég tisztességes. 960 frt alapfizetés, 240 frt lakbér évnegyedi előleges részletekben; 19 köbméter tüzifa; öt izben 60 frt ötéves korpotlék jár neki. A megválasztott tanitói hivatalát f. évi szeptember hó 1-sö napján foglalja el és hivatala első évében az elébe adandó programm szerint mintegy 3 hóra terjedő tanulmányutat tenni köteles. E végett részére, felerészben az utazás költségeire, felerészben pedig a helyettesitésre 400 frt segélyt engedélyeztek. A pályázati kérvények f. évi május hó 14-ik napjáig a tiszántuli ev. reform. egyházkerület püspöki hivatalához adandók be.

Közgazdaság.

A magyar agrár-szocziálizmus és az örökbérlet.

— Irta: **Bartha Mór.** —

(Folytatás.) 18.

A mely állam nem a nép megbizásából származtatja magát, hanem valamely öröklési, isteni vagy mi néven nevezhető követelő jogból, melynélfogva nem is a népboldogitást, hanem önmagát tartja czélnak s nem is a boldogitott hálájában keresi erejét, örömkönyeiben, ragaszkodásában találja boldogságát, hanem abban, hogy hasonló államok nagy tanácsában, a diplomáczia szövevényes terén döntő szerepet játszhassék s hatalom pálczája alá terelvén még több milliókat, — az uralom minél szélesebb mérve kiterjesztésében, minél szigorubb parancsára, földig hajló, vakon engedelmeskedő szolganép legyen zsámolya: az olyan állam tetszhetik ugyan az uralom részeseinek, még azoknak a szolga lelkeknek is, kik szeretnek sütkérezni a felülről áradó fényben s élősköhni a kegy morzsalékokon; de legkevésbbé sines istentől; még nem is korunkba — s nem a magyar nép hajlamához való, mely ereje és jogainak tudatára ismét eljutott s mint államalkotó elem ugy akar érvényesülni, hogy tényező legyen; s ne csak szenvedő szerepet játszék az állam terhei viselésében, hanem befolyási jogot, bebocsáttatást követel az állammüveletekbe, törvényalkotásba, beleszóllást az államterhek megállapitásába, a miket viselnie kell, s számadást azokról, a miket elviselt. Azzá akar lenni — ami: *kutforrása, éltetője, fentartója minden hatalomnak*, mely államnak nevezi magát s joggal annak nevezhető; — mely korunkban kell, hogy a közboldogitásban álló állami *bölcs kormányzat problemáját, az alkotmánynak minél tágabbra kiterjesztésével*, általánositásával s nem fiktiv, — hanem valódi alkotmányosság szerint oldja meg.

Ime nem elméletet mondék . . . Naponként hangzanak különféle osztályokból a *szavazati jog általánositásáért* hangok, sőt követelések. Nem maradt ez ki az *agrár-szocziálisták február elei gyülésének tárgyai közül sem.* Mily szélesmérvü közrészvét is lenne az igy megnövekedő számu szavazatok által megnyerve a közjólét épitésére, ha az alkotmányos jogok gyakorlása elvesztené kizárólagosságát; s bevenné magába a még eddig kizárt népmilliók szavazat gyakorlatát, megnyerné érdekeltségét s nem maradna csak üres, tartalomnélküli szólam, kor-szellem demokratikus jelszava: *„szabadság, testvériség, egyenlőség!“* Hát igenis ezt követelné a korszerü — modern — államiság: az állam-polgárjogok gyakorlásába bevételét az állam lakosságának, hogy minden államlakos — állampolgár is legyen; de hordozza kiki az államfentartás terheit, de hordozza öntudatosan, abba helyezett büszkeséggel, hogy ő is polgár és hazánkban, kiválólag önérzetesen mondhatja:

magyar polgár vagyok. Mert hajdan Rómának erőssége volt azokban a polgárokban, a kik büszkén mondották: „Civis romanus sum," a magyar államnak is az lenne ama büszke szó és érzés, a melyre bizony ami államunknak nagy szüksége is volna.

De hol vannak ettől még az európai államok is, hol van különösen a mienk? — mely alkotmányos ugyan, de hogy más hiányokról hallgassunk, az állam lakosainak oly nagy számát: — a *mezőgazdasági munkásokat kizárja az alkotmányos jogok gyakorlatából*, mert hiányzik nálok a *cenzus*, melyhez kötve van a választói jog, a mi pedig első foka lenne az alkotmányos életgyakorlatnak.

Bizonyára azért van ez, mert a vagyontalan nép egyszersmind müveletlen is; s nem tudná a polgárjogokat megfelelő komolysággal, kifogástalanul, kizárólag a haza javára gyakorolni. Ez a feltevés állhat, áll is, mert csakugyan még vagyonos és müveltebb osztályoknál is fájdalommal tapasztaljuk a szavazással való *visszaéléseket.*

De hát az áliamnak épen itt mutatkozik nagy *mulasztása*; épen itt kinálkozik számára egyszersmind nagy *kötelességteljesités*, hogy pótolja ki századok mulasztásait: *növelés és a vagyonosodás lehetőségének feltárásával és rásegitéssel képesitse* elhagyatott, elsatnyult népének millióit, a felemelkedésre, a bennök rejlő erő kifejtésre, hogy egyéni, családi életök rendezésével és biztositásával legyenek alkalmasok mint haszna vehető elemek, az állampolgárság jogainak gyakorlatára és segitsenek megoldani az egységes állam erősségének, még mindeddig csak lebegő kérdését.

(Folyt. köv.)

* **A sertésvész és az uj gyógyitó szérium.** Az országban még mindenfelé uralkodik a sertésvész s ez a sulyos szerencsétlenség Debreczent már másodszor látegatta meg, ismét zár alá kerülvén nehány járványos eset miatt a város egész határ területe. A kormány minden lehetőt elkövetett ennek elfolytására és a sertéskivitel föntartára, de mert a sertésvész csak lassan szünik, még ma is ugy állunk ezzel a czikkel, hogy a külföld ránk nézve épen nem számithat. Egyedüli reményünk Perroncito olasz orvostanár óvószer-találmányában van, mely szérummal állitólag a sertések a sertésvészszel szemben teljesen immunizálhatók. Az eddigi próbák, melyeket eszközöltek ugy a külföldön, mint a belföldön bizhatók s ha a próbák továbbra is sikerülni fognak, azaz az eredmények nem változnak, ugy Magyarországon rövid idő alatt nem lesz sertésvész.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

Nyilttér.

Dr. Nagy Kálmán
ügyvéd
irodáját
Mikós-utcza 1915. sz. a. házba
(Simayné háza) 470—1—1
tette át.

Ügyvédi iroda
változtatás.
Tudatom, hogy
ügyvédi irodámat Debreczenben,
Nagyhatvan-utcza és Kismester-utcza sarkán lévő **1099. számu házba** tettem át.
Tisztelettel
Konrád Sámuel
nyugalmazott törvényszéki-biró,
474—2—1 **köz- és váltó ügyvéd.**

Tavaszi ruhakelmék
dus választékban raktárra érkeztek
Kunz József és Társa
czégnél
Debreczen, Kistemplom-bazár.
Visszamaradt szövetek
tetemesen leszállitott áron
adatnak el. 427—100—42

Női ruhák
legizlésteljesebb kiállitásban jutányosan s pontosan állittatnak elő.
Mintákkal készséggel szolgálunk.

Szőnyegek,
csipke- és szövet-
függönyök,
ágy- és asztalteritők,
butorszövetek,
viaszos vásznak
nagy választékban kaphatók
Szabó Lajos fiai
czégnél 458—6—5
Debreczen. Rózsatér.

Kardos László
Kossuth-utcza.
Nagy raktár csakis a legjobb minőségü árukból és pedig:
Női kelengye, férfi ing, zsebkendő, asztal- és kávés-készlet, harisnya, paplan és flanell-takarókból.
463—0—6 b

Nincs többé szükség vegyi festészetre.
Mindenki festhet minden szinben és árnyalatban ruhát és fehérnemüt
tiz percz alatt
Korszakalkotó találmány 500% megtakaritással.
MAYPOLE SOAP
angol festő szappan
legujabb találmány házi festésre, fest minden szinben és árnyalatban. Tizenöt percz alatt mindenki egy kevés forró vizzel és ezzel az angol festőszappannal ruhát, bluzt, függönyt, zsebkendőt, selyem- és czérna-keztyüt, inget, harisnyát, gallért, selyem-szöveteket, szalagot, csipkét, atlaszt, bársonyt, strucz-tollat, háncskalapokat stb. megfesthet. A festés szintartó és nem fakul. Minden ruhát ujjá és modernné varázsol. Méregmentes és a szövetet nem rontja. **Egy darab 40 kr** (**fekete 50 kr.**) és ezzel egy női blouse megfesthető. Minden darabhoz használati utasitás van mellékelve.
Szabadalmazva az egész világon.
The Maypole Company Limited, London.
471—4—1 Vezérképviselősége:
Sonnenschein Lipót, Budapest,
Bálvány-utcza 5. sz.
Kapható: **Banyáts Emil** czégnél.

DÉZSI LAJOS
FOGMÜTERME.
Május 1-től N.-Péterfia-utcza elején 819. számu házban.
Mütermemben
bármily romlott **fogakat** és **fogtöveket** fájdalom okozása nélkül távolitok el. **Müfogakat** és **fogsorokat** aranyba vagy kaucsukba foglalva, valamint
egyes fogtöveknek
aranyból vagy emaillból állandó koronákat a legjutányosabb árért készitek.
Fogtöméseket (Pombirozást)
arany, ezüst, amalgam és czementtel jutányos árért tartós minőségben eszközlök.
A nagyérdemü közönség eddigi kitüntető bizalmát megköszönve, **ajánlom magamat** továbbra is szives pártfogásába
Dézsi Lajos,
fogtechnikus.
413—5—1

Sömör gyógyitása.

A száraz nedvező pikkelyes sömört (dobrocot) és a velük járó türhetetlen **viszketegséget** biztosan gyógyitja — még azokon is, a kik eddig sehol sem tudtak meggyógyulni — **Hebra dr. sömör-halál** (flechtentod) nevü szere. Alkalmazása külső és ártalmatlan. Ára 6 frt. Az árnak pénzben vagy levélbélyegben való beküldése után vám- és portófizetés nélkül küldi a **St. Marie-Droguerie Danzig** (Németországban. 434—5—5

Ranunkel-házban, főtér 1711.

azonnal kiadó

egy 5 szoba és mellékleteiből álló lakosztály

460—3—3 továbbá:

2 elegáns szoba különösen ügyvédi irodának, vagy garçon lakásnak alkalmas.

Női divatkelmék,

hozzávaló legujabb diszek,

fekete és szines

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

czégnél

Debreczen, Rózsatér.

458—0—5

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az

ESZÉKI SPITZER-KENŐCS

és az

Eszéki SALVATOR-SZAPPAN.

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is

ESZÉKEN, felsőváros

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban

készül és megrendelhető.

Szeplőket

és

májfoltokat

valamint az összes

bőrtisztátalanságokat

biztosan eltávolit.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóviz . . . 40 kr.
1 drb. valódi Salvator-szapan . . . . 50 kr.
1 doboz valódi lyoni rizspor 3 szinben . . . . . 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta . . . . . 60 kr.

FIGYELMEZTETÉS!

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg bejegyzett védjegygyel el van látva és kéretik a t. közönség csakis **DIENES**-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni. 448—12—6

Szatmár-Nagybányai vasut részvény-társaság.

Meghivó

a Szatmár-Nagybányai vasut részv.-társ.

részvényeseinek

XIV-ik rendes közgyülésére

mely f. évi május hó 21-én délután 5 órakor a magyar ipar- és kereskedelmi bank üléstermében (Budapest, IV. ker. Nádor-utcza 4. sz.) fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1896. évi mérleg és zárszámadások beterjesztése.
3. A nyereség hova forditása iránti határozathozatal.
4. Határzathozatal az igazgatóságnak és felőgyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában.
5. Felügyelő-bizottsági tagok és póttagok választása, valamint az igazgatósági tagok jelenléti jegyei értékének meghatározása.

Azon részvényesek, kik a közgyülésen személyesen, vagy megbizottjaik által résztvenni kivánnak, részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt f. évi május hó 13-áig a magyar ipar- és kereskedelmi bank főpénztáránál (Budapest, IV. Nádor-utcza 4.) vagy a „Nationalbank für Deutschland főpénztáránál (Berlin W. Voss-Strasse 34a) letenni tartoznak, a hol a letett részvényekről elismervények adatnak ki.

A részvények a közgyülés után az elismervények visszaadása ellenében visszaszolgáltatnak. (Minden két-két részvény egy-egy szavazatra jogosit. Száz szavazatnál többet azonban senki sem gyakorolhat.)

Az évi mérleg, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése f. évi május hó 13-ától kezdve az igazgatósági irodában (Budapest, VI. Dávid-utcza 8.) naponta d. u. 3—5 óráig közszemlére lesznek kitéve és nyomtatott példányban minden részvényesnek rendelkezésére fognak állni.

Budapest, 1897. április havában.

Az igazgatóság.

469—2—1

A felügyelő-bizottság által megvizsgált és jóváhagyott mérleg 1896. évi deczember hó 31-én következő tételeket tünteti föl:

Vagyon	frt	kr.	Teher	frt	kr.
Vasutépités	1,250.000	—	Alaptőke	1,250.000	—
Uj beruházások	160.739	89	Tartalékalap	21.199	02
Letét	6.000	—	Beruházási alap	94.419	01
Adósok	72.130	02	Nationalbank für Deutschland-kölcsön	60.000	—
			Letétek	6.000	—
			Hitelezők	25.350	64
			Üzleti felesleg: maradvány 1895. évről 1.479·77		
			Felesleg 1896. évben 31.421·47		
			Együtt	32.901	24
	1,488 869	91		1,488.869	91

Budapest, 1896. deczember 31-én.

Az igazgatóság.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.